Затверджую
В. о. голови приймальної комісії
НУ «Запорізька політехніка»
_____доц. Гугнін Е.А.
«_01_» березня_ 2021 року

ПРОГРАМА

фахового випробування з «Педагогіки та основ психологічних знань» для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» на основі раніш здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».

Для оцінки знань абітурієнтів на фаховому випробуванні фаховою атестаційною комісією розроблені тестові завдання, які відповідають змісту навчання за ОКР «молодший спеціаліст». Критеріально-орієнтовані завдання дозволяють встановити рівень сформованості компетенцій необхідних для засвоєння змісту навчання за ступенем «бакалавр».

Вступники повинні знати і вміти:

- методологічні та теоретичні засади загальної педагогіки та психології;
- основні етапи розвитку педагогіки і психології та їх зв'язок з філософією, медициною, логікою;
- визначати провідну сучасну проблематику педагогічної та психологічної наук;
- застосовувати знання з основ педагогіки та психології для аналізу конкретних соціальних ситуацій;
- пояснювати і застосовувати поняття і терміни педагогіки та психології.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. **Теорія та історія педагогіки:**
   - Виникнення педагогіки як науки та етапи її розвитку.
   - Загальнокультурне значення педагогіки.
   - Історичний шлях розвитку освітньо-виховних систем.
   - Педагогіка як наука.
   - Предмет, об'єкт, функції та завдання педагогіки.
   - Структура педагогічної науки.
   - Головні напрями педагогіки.
   - Зв'язок педагогіки з іншими науками.
   - Методи науково-педагогічних досліджень.
2. **Виховання людини:**
   - Поняття «виховання» та «самовиховання».
   - Виховання як багатогранний процес.

– Мета і зміст виховання, критерії оцінки вихованості людини.
– Методи виховання.
– Напрями виховної роботи.
– Засоби виховного впливу на людину.
– Моделі та стилі виховання.

3. Характеристика процесу освіти:

– Предмет дидактики, її головні категорії.
– Закономірності, види та стилі навчання.
– Методи навчання. Організаційні форми навчання.
– Зміст і рівні освіти. Принципи побудови навчальної діяльності.
– Форми організації навчання у школі та вищому навчальному закладі.
– Головні типи навчальних закладів, їх характеристика.

4. Теорія та історія психології:

– Психологія, її виникнення як науки.
– Особливості психології як науки. Наукова та життєва психологія.
– Предмет, об'єкт, завдання, методи психології.
– Психіка та свідомість. Психічні явища.
– Розвиток психологічних знань щодо вчення про душу та філософських вчень про свідомість.
– Оформлення психології як експериментальної науки.
– Створення В. Вундтом першої психологічної лабораторії. Дослідження свідомості. Метод інтроспекції.
– Психологія як наука про поведінку. Біхевіоризм Д. Уотсона: предмет вивчення, методи.
– Місце психоаналізу в історії психології.

5. Психічні процеси та стани:

– Загальна характеристика відчуттів і сприймання. Пам'ять і сприймання.
– Критерії класифікації та визначення видів пам'яті.
– Природа уяви. Прийоми розвитку уяви.
– Мислення, психологічна природа розумового процесу. Головні фази розумового процесу. Розвиток мислення дитини.
– Розвиток теоретичного мислення у процесі оволодіння системою знань.
– Увага. Основні види та властивості уваги. Розвиток уваги.
– Загальна характеристика емоцій. Основні види емоцій, їх класифікація. Вищі почуття. Емоції та потреби. Розвиток емоцій та їх значення в житті людини.
– Воля як сутнісна властивість людини. Вольові якості особистості та їх розвиток.

6. Психологія особистості і діяльності:

– Поняття про особистість. Взаємозв'язок соціального та біологічного в особистості. Формування та розвиток особистості.
– Теорії особистості в історії психології.
– Спрямованість і мотиви діяльності особистості.
– Мотивована поведінка як характеристика особистості.

– Самосвідомість і життєвий шлях особистості. Розвиток і виховання особистості.

– Загальна характеристика здібностей. Поняття про темперамент.

– Теоретичні та практичні дослідження характеру.

– Поняття про діяльність. Активність і діяльність.

– Структура діяльності. Мета, мотиви, потреби. Види діяльності.

7. Міжособистісне спілкування:

– Соціальна перцепція як одна із центральних проблем міжособистісного спілкування. Перше враження і точність інтерпретації. Типові помилки першого враження – ефект «ореола», проекція, ефект поблажливості, емоційні стани. Соціальні стереотипи. Роль установки у сприйманні.

– Задоволеність спілкуванням і стосунками як психологічний показник успішності міжособистісного спілкування.

– Труднощі та дефекти спілкування. Комунікативні бар'єри.

– Спрямованість особистості та стиль спілкування.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів.

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, lля відповіді на які достатньо орієнтуватися в базових поняттях педагогічної та психологічної науки.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами.

2-й рівень містить 10 завдань середнього рівня складності, який дозволяє з'ясувати знання абітурієнта щодо зв'язку психічних явищ та педагогічних напрямів та їх прояву в різних ситуаціях.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає володіння абітурієнтом категоріально-понятійним апаратом.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів (шкала оцінювання від 100 до 200 балів).

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить не менше 102.

У разі наявності в роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пащенко М.І. Педагогіка / М.І. Пащенко, І.В. Красноштан. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 228 с.
2. Тверезовська Н.Т. Методологія педагогічного дослідження / Н.Т. Тверезовська, В.К. Сидоренко. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 440 с.
3. Поліщук С.А. Вольовий розвиток дітей молодшого шкільного віку / С.А. Поліщук. – К. : Університетська книга, 2017. – 158 с.
4. Шулигіна Р.А. Педагогіка : Навчально-методичний посібник / Р.А Шулигіна. – К. : Університетська книга, 2017. – 144 с.
5. Левківський М.В. Історія педагогіки / М.В. Левківський. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 380 с.
6. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – К. : Альма-матер, 2018. – 344 с.
7. Савчин М. Здатності особистості / М. Савчин. – К. : Академія, 2016. – 288 с.
8. Варій М.Й. Психологія / М.Й. Варій. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 288 с.
9. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія / В.П Кутішенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 124 с.
10. Москалець В.П. Психологія особистості / В.П. Москалець. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 262 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
« 01 » березня 2021р.

Голова фахової атестаційної комісії А.О. Застело